

Har du legionella i ditt vatten?

Legionella är en bakterie som kan växa i våra vattenledningar, beredare och andra vattensystem. Störst risk är det om vattnet står still eller varmvattnet inte håller tillräcklig hög temperatur. Som verksamhetsutövare eller fastighetsägare har du en skyldighet att vidta förebyggande åtgärder förhindra olägenhet för människors hälsa. I detta faktablad får du tips om vad du kan göra och vad som krävs av dig.

Legionärssjukan och pontiacfeber

Legionellabakterien sprids via vattendimma och kan via inandning orsaka legionärssjuka och pontiacfeber. Du blir inte smittad genom att dricka vatten med legionella utan vanligast är att bli smittad i exempelvis duschen eller bubbelpoolen. Legionärssjukan yttrar sig som en svår lunginflammation med hög feber, huvudvärk och muskelsmärter. En legionellainfektion är en anmälningspliktig sjukdom. Det innebär att den ska anmälas till smittskyddsläkare i landstinget, smittskyddsinstitutet (SMI) och ibland även till miljöenheten på kommunen. Pontiacfeber är mycket ovanligare än legionärssjukan och den ger mer influensaliknande symptom som går över av sig självt efter några dagar.

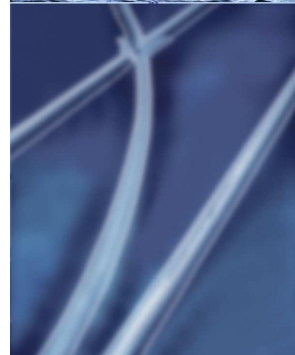
Var finns risk för legionella?

Legionella finns ibland i våra vattenledningar och andra vattensystem. Sannolikt kommer vi alla i kontakt med legionellabakterier någon gång men det är endast ett fåtal som blir sjuka. Risken för legionellabakterier är som störst där vatten hålls på en temperatur mellan 18 och 45°C under en längre tid. Detta kan exempelvis förekomma i otillräckligt uppvärmda vattenberedare, i beredare där temperaturskiktning kan uppstå, i blindledningar på varmvattensystem, i luftkonditioneringar, i bubbelpooler, luftfuktare osv. Även i duschslangar och vattenkranar till små barn där vattentemperaturen är låg kan tillväxt ske. Risken för legionella är större i stora komplexa system än i ett litet villasystem.

Hur minskar du risken?

Exempel på åtgärder du kan vidta för att minska risken för legionella:

- Mät temperaturen på vattnet vid tappstället. Varmvattnet ska alltid vara minst 50°C och max 65°C vid tappställen. I större system med cirkulationsledning för varmvatten måste även returvattnet hålla 50°C.
- Mät och var särskilt uppmärksam på temperaturen i varmvattenberedare, ackumulator, cirkulationsledningar och värmeväxlare. Lagra inte varmvatten vid temperaturer under 60°C och se till att det finns en termometer för enkel avläsning.
- Kontrollera om det bildats ett skikt med lägre temperatur i botten på varmvattenberedaren. Det är en farlig grogrund för legionellabakterier.
- Se till att kallvattnet hålls under 18°C.

Nyköpings kommun
Miljöenheten
611 83 Nyköping
tfn 0155-24 89 20
www.nykoping.se

Faktablad Nyköpings kommun

- Spola igenom tappställen med hett vatten med jämna mellanrum. Detta är särskilt viktigt i kranar som inte används så ofta.
- Rengör varmvattenberedaren regelbundet och ta bort beläggningar.
- Ta bort alla blindledningar (ledningarna som inte längre används).
- Koppla ur duschslangar på duschar som inte används så ofta och spola igenom duschen med hett vatten då och då.
- Håll extra koll och spola tappkranar eller duschar för personer som inte kan reglera temperaturen själv som t.ex. små barn. Dessa kranar ska vara reglerade så att temperaturen inte överstiger 38°C och kan därför vara extra känsliga.

Egenkontroll

Vid en eventuell inspektion kan miljöenheten begära att se er rutin för vattentemperatur och utförda mätningar. Er rutin kan t.ex. innehålla:

- Information om legionella och hur den smittar samt vilka temperaturkrav som gäller.
- Rutin för var, när, hur och av vem mätning av temperaturer i tappställen och beredare och liknande ska ske.
- Information om hur alla berörda parter får ta del av resultat från mätningar och eventuella åtgärder som vidtas vid felaktig temperatur.
- Dokumentation från utförda mätningar och eventuell provtagning.

Ansvarsfördelning

Det är du som verksamhetsutövare/fastighetsägare som har det övergripande ansvaret för att legionella inte får möjlighet att växa i ert vattensystem. När fastighetsägare och verksamhetsutövare inte är detsamma behöver det tydligt framgå vem det är som ansvarar för vad. Det är vanligt att verksamhetsutövaren ansvarar för att mäta i tappkranar inomhus medan fastighetsägaren ansvarar för att mäta i vattenberedare, ackumulator, värmeväxlare och eventuella cirkulationsledningar. Fastighetsägaren brukar även ansvara för att ta bort eventuella blindledningar och underhålla systemet. Oavsett vem som gör vad så är det viktigt att resultatet följs upp och åtgärder vidtas när brister uppmärksammas.

Mer information om Legionella

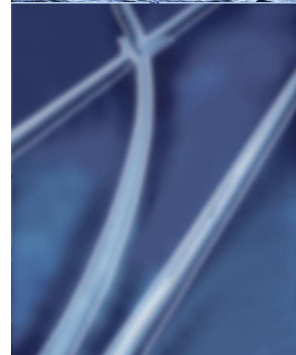
Boverket: www.boverket.se

Folkhälsomyndigheten: www.folkhalsomyndigheten.se

VVS-företagen: www.vvsi.se

Kontakt

Om du har ytterligare frågor om t.ex. legionella kan du kontakta miljöenheten i Nyköpings kommun via epost miljo@nykoping.se eller via telefon 0155-24 89 20.

Nyköpings kommun
Miljöenheten
611 83 Nyköping
tfn 0155-24 89 20
www.nykoping.se